

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 8 frt — kr.
Félévre . . . . . 4 „ — „
Negyedévre . . . . . 2 „ — „

Községeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:

Egész évre 6 frt. — félévre 3 frt.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban
(Lyceumi nyomda-épület.)

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

el fogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 1 frt.

Kéziratok

a szerkesztőségbe lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

Városi közgyűlés.

A városnak rég nem volt oly érdekes közgyűlése, mint a csütörtöki. Költ-ségeloirányzat, fogyasztási adókezelés, tisztviselők fizetésjavítása és számos más fontos tárgy volt a szőnyegen, melyek az érdeklőséget széles körökben felkellették, amely érdeklődést a közügyek szempont-jából a legnagyobb örömmel üdvözölkjék. A levegő egy kicsit puskaporszagú is volt, mert hogy hogy nem, híre futott, hogy az ugynevezett ellenzék erős roha-mot fog intézni — a tanács ellen, mert hisz tudni kell, hogy a város tanácsa arra való, hogy boldog, boldogtalan hozzá fordulja a város lábát. Hogy ezen férfiak idegemészítő munkával dolgoznak a város közönsége szolgálatában, az éjt nappallá téve és visszavonulva mindentől, csakhogy kötelességeiknek megfelelhessenek — az nem jön tekintetbe. A fő az, hogy ha valamelyik bizottsági tagnak úgy tetszik, — és ki parancsol egy souverain bizott-sági tagnak, ha véletlenül bal lábbal kel föl, vagy ha megkötí magát? — tehát — ismételjük — a fő az, hogy a tanács-nak lehetőleg kellemetlenég okoztassék. Majd meg mutatjuk mi a tanácsnak! Mi vagyunk a város, mi vagyunk az urak! — A tanács úgy szolgáljon, ahogy mi akar-juk, és mi úgy akarjuk, ahogy nekünk tetszik. Nekünk tetszik például minden lében kanálnak lenni, nekünk tetszik alkotmányosdit játszani, nekünk tetszik új teoriákat föltalálni és mindez azért, hogy — a tanácsnak ne legyen igazsa, amint hogy nem is lehet, mert hiszen mindig nekünk van igazunk, nekünk, a rettent-hetetlen ellenörzőknek, kik a törvényt egyedül tudjuk fölfogni, magyarázni és értelmezni, — és miközben a jó urak erősen ragadnak a bőtühöz, veszendőbe henyek a lényeket és midőn nagy fenekedve kitűzik a zászlót, egyuttal izo-lálták is magukat és elpufogatva tömén-telen mennyiségű puskaport, a bámuló és várakozó világ számára nem marad más látványul, mint az a bizonyos hegy, mely hosszú vajfűlés után világra szült egy egeret és ez az egy eger is meddő. A szertelen okvetetlenkedés által fölzavart közhangulat azonban ugyancsak termé-keny és nyakra-főre szüli a félreértéseket, gyanút, bizalmatlanságot, visszatörést, szó-val: mindazon érzelmeket, melyek a köz-életet megmérgezik.

Vajon fölér-e ezzel az a néhány pose, az a tetszelgés és rosszul eljátszott szerep, melynek a közgyűlésben szem-tanui vagyunk? Alig hiszszük!

Ezek után áttérünk a részletekre.

A főispán üdvözlése. A köz-gyűlés megnyitása előtt Aidinger János kir. tanácsos az elnöklő főispánt meleg szavakkal üdvözölte azon alkalomból, hogy ő Felsőge által a szent István rend kis keresztjével tüntettetett ki, kifejezve e fölött az egész város örömét és óhajta, hogy a király meg-érdemelt kegyét főispánunk igen sokáig élvezze. A polgármester üdvözölő szavait a közgyűlés lelkes éljenriadallal kísérte.

Az elnéző belügyminister. A közgyűlés megnyitván, Kardos Kálmán fő-ispán megemlekezett az ülés egyik legfonto-sabb tárgyáról, a költségvetési előirányzat-ról, melyet szabály szerint még október hó végéig föl kellett volna terjeszteni. Az idén azonban a viszonyok — királyfogadtatás, hadgyakorlatok stb. — úgy hozták magukkal, hogy a költségvetés sem összeállítható, sem letargialható a rendes időben nem volt, mi a kormányknak bejelentetvén, a belügyminister beleegyezését adta, hogy a költségvetés kivé-telesen november hó végéig legyen fölterjeszt-hető.

Kossuth díszpolgárra vá-lasztása. A tárgysorozat megkezdése előtt szórt Erreth János, városunk ország-gyűlési képviselője, ki indítványt nyújtott be, hogy Kossuth Pécs sz. kir. város díszpolgará-vá választassék és tiszteletére a budai főútra Kossuth-utcának nevestessék el. Erreth János, hivatkozva indítvány tárgyának előkelőségére azon óhajtatást nyilvánította, hogy az a tárgy-sorozat megkezdése előtt tárgyalassék. Kar-dos Kálmán főispán azon kikötéssel, hogy ez eset jövőben praecedensül nem fog tekint-etni, kivételesen beleegyezett a soron kívüli tárgyalásba, mire fölolvastattott az indítvány, melyhez a tanács, ekesszólo szavakkban em-lekezve meg Kossuth kiváló érdemeiről, melyeket a haza ügye körül szerzett, egész terjedelmében hozzájárult, mit a közgyűlés, miután Erreth János indítványja indokolása-tól elhalt és a tanács ekesszólo előterjesz-téseért elismerést nyilvánította — lelkes éljen-zessel szentesített.

A vízvezeteki szabályrende-letet a belügyminister jóváhagyta, törölvén abból a 80. szakaszt, mely szerint az az el-len vétők bírsága behajthatlanság eseten el-zarással lett volna büntetendő. E szabály-rendelet kinyomatott és a lakosság között ki is osztattott.

A közvágóhid létesítése tárgya-ban érkezett belügyministeri rendelet tárgyalásba fölszólalt Muttányaszky Béla, óhajtván, hogy a városi mérnöki hivatal záros határidő alatt utasíttassék egy új közvágó-híd terveinek és költségvetésének elkészíté-sére. Aidinger János polgármester a jelenlegi közvágóhídi viszonyokat tarthatat-lanoknak nyilvánította, kijelentvén, hogy azokért felelősséget tovább nem vállalhat. Szeretné, ha már a tavasszal hozzá lehetne az épi-téshez fogni és fölszólítja a főmérnököt, nyi-latkozzék, mikorra képes a terveket és költ-ségvetést elkészíteni, mire Munnhart Géza főmérnök tudatván, hogy az idevágó elő-tanulmányokat már megtette, kijelenté, hogy a tervet és költségvetést — ha rendkívüli elfoglaltsága nem akad — februárban be fogja terjeszteni, mit a közgyűlés éljenzés-sel vett tudomásul.

A magánlegeltetésre hozott városi szabályrendelet-tervezetet a belügy-minister nem hagyta jóvá, miután az a ma-gán-területen a legeltetést eltiltja, mit a minister nem tart megerősíthetőnek.

A legtöbb adót fizetők a jövőre is az eddigi létszamban (57) fognak megállapíttatni és igazoltatni, a mi azt je-lenti, hogy a városatyák száma ez idő szerint nem fog szaporodni, a mit a város atya-cimre éhesek bizonyára szép reményeikben csalódva vesznek tudomásul. Mert szép az a városatyaság. Kár, hogy olyanoknak is ki-jut e szép cimből, kik annyit értenek hozzá, mint hajdu a harangotteshez. De mit csinál-janak szegény ügyefogyottak, ha a polgárság azon része, mely választ, annyira nem ura itelő képességének, hogy bizalmatlan olyano-kat tisztel meg, kik sem értelemmel vala-mely tárgy fölfogására, sem képességgel egy értelmes gondolat kifejezésére nem bírnak, ellenben azt hiszik, hogy nekik minden tárgynál föl kell szólniok és baliatniok kell szűrös elmefuttatásaikat, melyeknek se füle, se farka és csak arra jők, hogy a közgyűlés termett Laprika-Janosi-színház színvonalára süllyesszék — jobb is, ha kevesebb van az ilyen fajta város-atyából.

A jövő évi költségvetési elő-irányzat tárgyalása előtt szórt kért Mutt-nányaszky Béla, azt kívánva, hogy indítványa, melyet a költségvetés tárgyalásának elhalasz-tására vonatkozólag tett, soron kívül e tárgy előtt vétessek elő Aidinger János polgár-mester hozzájárult ehhez, kijelentvén, hogy Muttányaszky indítványát nem tartja önálló-nak, melyet tehát kar is volt olyanul tenni, mert hiszen a szabály szerint tárgyalni kel-lene a költségvetést és később ennek meg-törtente után kellene határozoznunk, hogy elha-laszsszuk-e a tárgyalást, vagy nem. Egyébirant tagadja, hogy a költségvetés azért, mert a zarszámadások meg nincsenek betervezve, nem tárgyalható. E kettő nem áll összekotte-tésben és a készpénz maradvány az 1891-ik evről (70 frt egynehány krajcár) adva van. Igaz, hogy a zarszámadásnak már elintézve kellene lenni, de hogy nincs, nem ő az oka, hanem a fölmerült gátló viszonyok és a bizottsági tárgyalások hosszúra nyulása, mit e nagyfontosságú és nagyterjedelmű munka-lat természete hoz magával és különben is e bizottság töle függetlenül, önállóan saját hatáskörében dolgozik, dolgot el is végezte és a zarszámadás már nyomásra készen áll. Muttányaszky Béla szerint a költségve-tés hiányos fölszerelésű és annak pótlása is szükségessé teszi a tárgyalás elhalasztását. Ma j o r o s s y Imre főjegyző helyteleníti az elhalasztást, melyre sem formai sem lényegi ok nincs és hangsúlyozza, hogy a zarszáma-das is kész, csak nem volt betervezhető e közgyűlés elé, mert, tárgyalás előtt a törvény-szabta időre nem volt kifüggeszhető.

Dr. J o b s t L á s l ó rosszajla a ta-nács eljárását, helyteleníti a bizottságot és kérdi, hogy miért nem vonattak felelősségre a tagok és miért nem vonatott vissza tőlök a megbízatás. A tanács nem tette meg kö-telességét. A polgármester fölszólalásában visszautasította a felelősséget. A mi a biza-lom kérdését illeti, félygelmetet mindenkit,

hogy a municipalis élet nem ismer indemnitást. Nem úgy van itt, mint a parlamentben. Ha megszavazzák a költségvetést akkor lesz adminisztráció, de ha nem szavazzák meg: a tisztviselőknél azért helyükön kell maradniuk. Az ő lelkiismerete nyugodt, mondhatnak rá, a mit akarnak nem törődik vele. — Bubregh Antal sürgeti a szavazást. Bolgár Kálmán bizalmát nyilvánítja a tanács iránt. Litzke József szeretne eszközökről gondoskodni, hogy a tanácsnak módja lehessen a pénzügyi bizottságra némi befolyást gyakorolni az oda utalt munkákat szétterítése ügyében. — Majorossy Imre utalva a számvévi hivatal új szervezetére, melynél fogva jövőben ily késelemel lehetelenné vált és Kúrdos Kálmán főispán is hasonlólag nyilatkozván, megtörtént a szavazás, midőn is a közgyűlés nagy többséggel elvetette az elhalasztásra benyújtott indítványt, mely mellett csak 14-en álltak föl. A közgyűlés részletes tárgyalása későbbre hagyott.

Az összes fogyasztási és italmérési adók kezelése tárgyában fölolvastatott a kiküldött bizottság jelentése. A kincstárnak fizetett összeg 203,036 frt, mely után kezelési költség megterítették a városnak 4580 frt 40 kr. A fogyasztási jövedelmi agak mintegy 26500 frt fölösleget eredményezhetnek, mely összegből azonban 17100 frtot fölemésztené a kezelés, úgy, hogy tisztán 9144 frt jövedelem várható. A fogyasztási adók eddigi kezelői följárnak a városnak — ha a kezelési megterítés nekik átengedték — évi 15000 frt hasznút mely ajánlatot a bizottság 15 szóval 9 ellen elfogadhatónak határozta, tekintve az eddigi kezelőknek egy vagyoni helyzetét, mint eljárásuk megnyugtató volt. — Ez ajánlaton kívül azonban érkezett Muttynyánszky Bélának és társainak egy zárt ajánlata, mely a városnak 15000 frt hasznút és a tiszta jövedelem felét igéri; azonkívül egy az Engel József fia és Kempfner Lipót részéről, kik 21,964 frt hasznút biztosítanak a városnak. Így állván a dolgok, az eddigi kezelők: Krausz Héni, Hirschfeld Samu, Scholtz Gyula és Ratkovics Ferenc fölszólítottak újabb ajánlatra, mit azonban ők nem adtak be és a tanács kérte a közgyűlést, hogy határozzon házi kezelést legyen-e, vagy pedig elfogadja a legelőnyösebb ajánlatot? Együttel fölolvastatott az eddigi kezelőknek a kiküldött bizottsághoz intézett levele, melyben kifogásolják a velők szemben követett eljárást.

annak helyességét tagadják, azt — hivatkozva 18 évi kezelési eljárásukra — méltánytalannak tartják és kijelentik, hogy 15,000 frtnál többet nem ajánlhatnak.

Aidingger János kir. tanácsos polgármester a két rossz közül a kisebbet szokta választani és a házi kezelésnél nagyobb bajnak tartaná, ha a város közönségét egy fix-nyereség mellett kiszolgáltatná a kezelőknek. A kérdés megoldásához szükséges, hogy a közgyűlés bizalommal viseltessék a tanácshoz. Megjegyzni azonban, hogy a teljes házi kezelés mellett nincs és a pálinka-jog értékesítését nem is vállalna el, hanem ez agat nyilvános árverésre kell bocsátani. A sorre vonatkozólag föltartja, hogy később nyilatkozzék és kér maga mellé egy szakértő bizottságot. — Az erre megindult vitában Bubregh Antal, Papp József, Burghardt Károly, Muttynyánszky Béla vettek részt, melyekkel fogadva a házi kezelést. Bolgár Kálmán a teljes házi kezelés mellett nyilatkozott Ott Márton szintén, míg Rath Mátyas aggodalmait nyilvánítása mellett fogadja azt el. Szakbizottság kiküldeték Aidingger János, Bolgár Kálmán, Kindl József, Muttynyánszky Béla, Ott Márton, Papp Márton, Papp József, Piacsek Gyula, Krausz Simon, Burghardt Károly, Fekete Mihály, Majorossy Imre, Deutsch Kornél.

A regale-jog kezelésére ezelőtt három évvel megbízatást nyert a város tanácsa. A megbízatás lejárván, a polgármester beszámolt az eredményről és az a 3 év alatt 67,000 frt, melyet takarékpénztári könyvecskékben helyeztet a polgármester a közgyűlés asztalára, ohajtvá, hogy az a szinhez céljaira, a törzstörőkehez esatoltassék kamatai pedig közjövédelmet képezzenek. Amely szűkszavú és szerény volt a polgármester nyilatkozata, oly nagy az ő érdeme. A közgyűlés osztatlan tetszessé és elismeréssel fogadta szavait, nem különben Muttynyánszky azon indítványát, hogy a tanácsnak és az ez ügyben mellette rendelt bizottságnak jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék, mi határozathat nem. Indítványozta tovább, hogy e tőke kamatai szintén a szinhezalap javára föltartassék, mi szintén elfogadott. Weiller N. János indítványára a bizottsági jegyzőnek: dr. Tróber Aladárnak 200 frt tiszteletdíj szavaztatott meg.

A tisztviselők 10%-os drágasági pótléka fölszólására birta Papp Józsefet, ki a nehéz viszonyokra hivatkozva, kijelenté, hogy azt nem fogadja el. Megrója

azon elégedetlenkedő, másokat fölbujtató tisztviselőket, kik a közgyűlést ily kerelmek-k zaklatják és azt mondja ezeknek, hogy keressenek gazdagabb várost, hol jobban megfizetik őket. — A polgármester megjegyzé, hogy a közgyűlés utasításának megfelelőleg vétetett a drágasági pótlék javaslata és kifejté, hogy ennek megadására halaszthatatlan szükség van. — Horváth Géza az 1000 frton felüli fizetéssel bíró tisztviselőknél 10%-ot, az azon aluliaknál 15%-ot hajlandó megszavazni. A közgyűlés a 10% pótlékok megszavazta.

A költségvetés részletes tárgyalása következett ez után, melynek folyamán csak kevés fölszólás történt. A Mátyas és István bányákra vonatkozólag fölszólalt dr. Jobst László, kinek megnyugtatóra Fekete Mihály tiszti főjegyző kijelenté, hogy e bányák bérszerződésének átújítását csak a város engedelmével eszközölhetné Koch Ferenc bérő: a polgármester pedig kijelenté, hogy e bányák jövedelmét esetleg még fokozhatjuk is.

A mérték hitelesítő hivatal megesapant bevételei által indítva dr. Jobst László beható vizsgálat megterésére hívja föl a tanács figyelmét. — Majorossy Imre főjegyző előadja, hogy a bevételek azért csökkentek, mert a németürögi mérték hitelesítő kocsikat küld a pécsi kádárokhoz és azok hozzá küldik hitelesítő mértékeiket, a mi nem helyes ugyan, de tűrni kell. A polgármester igérté, hogy gondoskodni fog az orvoslásról, mit részadáról is sürgetné, mert csakugyan türhetetlen, hogy ily házi paraszt förfing a városnak évenként több ezer frtnyi kárt okozzon. Eleg szégy n, hogy a pécsi kádárok ennyire megelégedhettek maguk és városuk méltóságáról és a város megkaróntásával egy faluban hitelesítetik hordóikat. Ezt az üzmet egyszer-mindenkorra lehetetlenne kell tenni és pedig kiveteles vanintézkedések után.

Elutasított kérelem. Vasarhelyi Gerő hegybiztos, ki az amerikai szőlőtelepet is kezeli, azon kérelemmel járult a közgyűlés elé, hogy fizetése 500 frtről 600 frtra emeltesék. A kérelem nem teljesítetett és Tamásy Ferenc és Bubregh Antal fölszólására a tanács utasított, hogy az amerikai telep önálló kezeléteséről gondoskodják.

A méltányos közgyűlés. Nem rug történt, hogy a közgyűlés Áronffy József nyug. penztárnok azon kérelmet, hogy 400

A „PECS” TÁRSASÁGA.

A Pallas Nagy Lexikona.

(Az összes tudnivalók kincsesháza.)

Előkelő szlonookban nem egyszer halljuk a társaság egyik-másik kiváló tagjáról, hogy mennyire széleskörű ismerete van. A holgyek csodálják talpraesett megjegyzéseit, észrevételeinek találó voltát, a férfiak pedig azt a biztosságot és könnyedséget, amelylyel a föl-fölmérülő kérdésekben véleményt mond, vagy fölvilágosítást ad.

— Mindenhez hozzá tud szólni s mindenről okosan beszél. Jegyzik meg róla valamennyien.

A társaság ilyen tagjaival szemben sűrűn találkozunk olyanokkal, akik máskülönbén előkelő, értelmes, talán zseniális emberek, de megvan az a fogyatkozásuk, hogy csak bizonyos korlátolt ismeretkörben érzik otthon magukat, s ha a társaságban oly eszme merül föl, amely az ő speciális ismeretkörén kívül esik, vagy félrevonulnak és unatkoznak, vagy a legalaposabban kompromittálják műveltségüket a társaság előtt.

Híres jogászok közt nem egy akad, aki ünneplés tárgyát képezi a végtárgyalásokon. Tönkre teszi a közvádó valamennyi valamirevaló érvét s fényes elokvenciájával, megmátráthatatlan következtetéseivel ügye részere hódítja a törvénylátó bíróságot. Kiváló parla-

menti szónokok közt viszont nem egy találkozik, aki tíz-tizenöt szóval kibza hozza a hallgatóságot, magával ragadja a karzatok nem ritkán disztinyvált, olykor tarka közönséget, hogy a holgyek összecsapják apró tenyereiket:

— Jaj, de aranyos szája van! Elhallgatnám a világ végeig.

De amikor az a híres jogász, meg az a nagy tehetségű parlamenti szónok csakugyan megjelenik az öt óhajto női társaságban s egy-két összejövetelel alaposan bemutatja az eszejárását, szomorúan fogja tapasztalni, hogy fejtegetéseit a társaság sokkal több tisztelettel, mint élvezettel hallgatja s hogy a társaságot még egy kevésbé tehetséges ember is jobban fel tudja villanyozni üres trécseléscivel, mint a hogy ő teheti a jogi vagy rhetori talentumával.

— Dereks ember ez a doktor! Dicséri valamely nőtágya a társaságnak az ügyvédet. Csak az a kár, hogy mindig jogi dolgokról beszél. Egesz büntető törvénykönyv föltölem, a mióta velem foglalkozik.

— Nagyszerű férfiu ez a mi képviselőnk! Söhajtja a parlamenti szónokról a társaság egy másik nőtágya. Csak az a kár, hogy mindig a politikáról beszél. Így ki vagyok merülve már, a mióta őt hallgatom, mintha legalább is őt Szapáry-kormányt buktatnám volna meg.

S így tovább.

Persze nem minden jogász s nem min-

den jó parlamenti szónok el vissza ennyire a ráilyelő társaság türelmével. Vannak közöttük szellemes, apró tárgyalással is szivesen foglalkozó, de igazán kiterjedt ismeretkörű férfiak, a kiknek a saját szakmájuk körébe tartozó tudnivalókon kívül rendszeres újságolvasás, okserű lexikonhasználat s a más korokkal való érintkezés után sikerült elsajátítani mindazokat az ismereteket, a melyeknek elsajátítása nélkül kerültek ki az iskolából s a melyeknek elsajátítása nélkül általános műveltségről beszélni sem lehet.

Az ilyennel nem történik meg az, hogy a társaságban unatkozzék, vagy a társaságot untassa, mert a fölvetett kérdések bizonyos tekintetekben ismerősei már s ennél fogva érdeklődéssel kísérhet mások nyilatkozatait és érdeklődést ébreszthet teheti meg azokra a maga megjegyzéseit.

A mi társadalmunk különösen sok példányát tartalmazza a speciális képzettségű alakoknak, de igazán kiterjedt ismeretkörű, a szakmáján kívül eső dolgokkal is osmerős egyeneket meglehetősen ritkán mutat fel. Különösen áll ez a vidékről, amelynek az intelligens eleme sem íti meg mindig s mindenben az általános műveltség ama mértékét. Mennyivel kevésbé dicsekedhetik ezzel a vidéki magyar nép becsületes munkás, tehetős, de a haladó kortól messzire elmaradt túlnyomó nagy kontingense!

Nepünk e téren tapasztalható elmaradottságában bizonyára sokféle kulturális te-

rt pótléka neki, ki 10 évvel korábban mehetett volna teljes nyugdíjba. — számítások nyugdíjába elutasította. Az érdekes tisztviselő azt gondolta, hogy igaz ügyét a rosszul informált közgyűlést felelőssé a jobban informálthoz és folyamodványát újból beterjesztette. Buhregi Antal ellenző ezt. Látta József és Blauhorn Antal pártokat és a közgyűlés megszavazta a kérelmet mely tényével jóvá tette az egyszerű elkövetett mellánytalanságot.

A város hirdetései. E tételnél újból felszólalt dr. Záray Károly és kifogásolván, hogy a tanács a közérdekű adminisztratív hirdetések nem a lapokban, hanem falragaszok útján teszi közre, hangsúlyozza hogy sehol egy hasonlóan városban sem vannak oly mostoha a sajtóval, mint épen Pécsen, hol a sajtótól minduntalan ingyen adminisztratív szolgáltatásokat vannak ami orra hírlapok vagy közlik a hirdetések, vagy nem, és csak a közönség látja kárát. Az ily eljárás ellenkezik a város etikai méltóságával. Ma már a dobszó és a falragasz a hivatalos hirdetésekre nem elég. Kíván megfelelő intézkedést, hogy a város hirdetései a lapokban fizetésért hivatalból közöltessenek. Ailinger János megjegyzi, hogy ő már rég foglalkozik e kérdéssel, de megállapodásra jönni nem tudott. Mással vannak hivatalos lapok, de ő nem tartja helyesnek, hogy egy lap a többi rovására partfogóltassék. Ő is érzi, hogy tekintve a sajtó szolgáltatait, keves az az ellenszolgáltatás, amelyben a város részéről a pályázati hirdetésekért részéről és kéri, hogy ez ügyben egy bizottság küldessék ki melynek tagjai: Bolgar Kálmán, dr. Záray Károly és dr. Krasznay Miklós. Ő magunk részéről csak arra utunk it, hogy ime annyi év ótaellen munkálkodás után a város képviselőiben hivatalosan is kimondatott, hogy a sajtó nálunk mostoha elbánásban részesül. A fölmerült incidensben nincs semmi részünk és ahhoz nincs semmi szavunk.

Partoljuk a hazai ipart. Az iroda-szükségletek beszerzésére vonatkozó tétel fozódására bírt dr. Záray Károlyt, melegen ajánlván a tanácsnak, hogy kiváló súlyt fordítsen a magyar papírgyártmányokra. A főjegyző megjegyzi, hogy eddigelő csak a mintaszerű anyag szállítására voltak tekintettel, a szerződések letelte után azonban a gyártmányok hazai eredetere is tekintettel lesznek.

A világitási költségek néel Engel József kérdést tett a gaz-gyárral fenn-

álló szerződésre vonatkozólag és hivatkozva arra, hogy a gazvilágítás bár a kolezett foknál erősebb, megis elegendő — óhajtja, hogy tegyünk lépéseket, hogy a gáz-világítás vagy megváltassék, vagy pedig, mint az más-hol is történt oleskiba tétessék. Ez után a közgyűlés tárgyalása véget ért.

Passiójátékok Pécsen.

(Z.) Egy kulturális és művészeti szempontból egyaránt nagyfontosságú hír jarta be a napokban a sajtót. A hír, mely ország-szerzte öröndetes föltűnést keített, arról szól, hogy D u l a n s z k y Nándor dr. pécsi püspök, ki egy városunk hírnevét századokra biztosító műremekkel már megajándékozta szék-helyét, egy újabb, hazánkban egyedül álló intézményt szándékozik meghonosítani, s ez a passiójáték.

Örömmel üdvözljük a püspök életrel- való eszméjét s csak dicséretünk lehet helyes érteket és tapintatát, melylyel e kiváltepp vallásos színezetű játékok színhelyéül épen városunkat jelölte ki, mely mint egy nagy kiterjedésű püspökség s egy messze földön híres dóm széklye erre kiválólag alkalmas.

A passiójátékok ügye már messze túl van a kezdeményezés stadiumán. A püspök még a dóm restaurációjának befejezése előtt kezdett foglalkozni az eszmével, s azóta esendben, minden föltűnés nélkül folytak az előkészületek. A püspök jobb keze e nagy munkában R e z b a n y a József dr., theologiai tanár, a pécsi-egyházmezei legényegyletek buzgó elnöke. Az ő fáradozásának köszönhető, hogy eddig már mintegy kétszáz erre alkalmas egyent nyertek meg a játékokban való részvételre, kik szerepeiket már egy év óta tanulmányozzák. A kórok és egyéb zenei részek betanítására Eckhardt Antal, a pécsi dalárda jeles karmestere vállalkozott, míg a szükséges dekorációkat a magy. kir. operaház műtermében fogják készíteni az intendántura belezegésével. A tanulmányok körülbelül meg egy évig fognak tartani, s csak ezek befejeztével küldik szét ország-szerzte a meghívottak. A meghívottak közt hír szerint fejedelmi személyek is lesznek valamint meghívják a magyar püspöki kart. Egy fontos kérdésben még nem döntöttek. Abban t. i. hogy az előadások számára külön passió-színházat építsenek-e szabad ég alatt álló színpaddal vagy pedig zárt helyiségben tart-sák-e meg a játékokat?

A passiójáték a középkorban divo-

misteriumokból fejlődött ki, s nem más, mint Krisztus dramatizált élettörténete az istenember születésétől keresztthalálgáig. E század elején Európa katolikus államaiban még meglehetősen virágzott, de rára már csak kevés helyen tartják meg. E helyek közt különösen kettő említendő: u. m. Brixlegg Tirolban és a világhíre emelkedett Oberammergau Bajorországban.

Az oberammergauti híres passiójátékokat minden tíz évben tartják meg 4—5 hónapon keresztül minden vasárnap. Ez idő alatt a kis hegyi város szerfölött élénk képet nyújt. Egész Németországból sőt idegen államokból is odazarándokol a nép s fejedelmi vendégek is gyakoriak. A játékok ciklusokra vannak osztva mint a heurthi Wagner-előadások. Egy egy előadás rövid megszakítással délelőtt 8 óratól delutáni 4 óráig tart. Hogy fogalmat nyújtsunk a passiójáték latogatótságról, föl- említtük hogy 1870-ben, mikor pedig a német-francia háború hírtelen felbeszakította a játékokat, 46.167 idegen fordult meg Oberammergautban. Rendes körülmények közt a látogatók száma sokkal magasabb.

A játékokban szereplő személyek a városka lakóiól kerülnek ki. Egészben mintegy 500 személy játszik a nagy drámában. A szereplők, kik többnyire kezművesek, igazsól- van egész életüket szerepeik tanulmányozás- sára fordítják, s külsőjüket is lehetőleg bibliai előképekhez igyekeznek idomítani. Krisztus szerepét például az jatsza, ki külsőleg legjobban hasonlít az istenembernek régi festményeken ábrázolt alakjához. Ez aztan úgynevezett Jezus-bajuszt és Jezus-szakállt nevezst s igyekszik magát megóvni a túlsá- gos elhízástól, a mi a sör házában nem épen könnyű feladat.

Maguk az előadások művészi színvona- lon állnak. Szentanok beszélnek, hogy a minden mesterkéltségű ment, természetes játék, a régi festmények szerint készült korszerű öltönök, s főleg az a körülmény, hogy az előadások szabad ég alatt folynak, megkapó természetességet kölcsönöznek a nagy dráma lefolyásának. Az oberammergauti passiószín- ház fából készült színpad, melyben 6000—7000 néző fer el. Csak a középszínpad melyen az előképeket állítják föl — s az elsőrangú ülőhelyek vannak tető alatt, minden egyéb födetlen. A nagy színpad hátterét igazi hegy kepezik, melyes a szemlélet Jeruzsálem hal- maira s az Olajfák hegyére emlékeztetik. A nap ráragyog a szereplőkre, a közeli fákön énekelnek a madarak, a szellő hűs lehe éri a nézők arcát, míg a keek eg alatt lassan és méltóságosan fejlődik tovább a dráma.

Az a mély hatás, melyet az oberammer- gauti passiójáték a szemlélőre gyakorol, nagy- ban köszönhető e természetes színpadnak, s e ezért helyesnek tartanok, ha majdan a pécsi passiójátékok számára is ily födetlen, szabad színpadot építenének. Városunk köz- vetlen környéke elég gazdag kiváló szépségű s erre alkalmas pontokban, s remélhető, hogy a »Mecsek-egylet« — ezíránt megkeresve — készséggel nyújtana segédkezet egy pas- sio-színház létesítésében.

Ennyiben akartunk relléktalni a színház kérdésére. A mi magát a passió-játékok meghonosításának eszméjét illeti, az így vallási, mint kulturális szempontból csak helyesülhető. A püspök szolgálatot tesz vele a vallásoságnak és szolgálatot tesz a művé- szetnek is. Reméljük, hogy a passió-játékok- kal Pécs városa oly specialitást nyer, mely ország-szerzte egyedülállóvá teszi, s melyekre az egész ország elzarándokol, mint hajdan Görögország lakói az olympiai játékokra

Hirek

A polgármester unokája.

A város polgársága bizonyára örömmel érte- sül az azon családi eseményről, mely polgár- mesterünket nagyapává avatta fel. Szeretett leánya: Riza, Látka Jenőné ugyanis kedden egy figyermeknek adott életet. A távirati hír még az nap villámgyorsan terjedt el a városban és a boldog nagyapát, valamint a

nyezőnek van jelentékeny része. Hiányos az iskolai oktatás, fogytékos a nevelési módszerünk, nekülözzük a nyugati népek rátermettséget a tudományoknak, sőt a leg- székesegésből ismereteknek a nép között való terjesztésére, s tudományos akademiánk anyagilag biztos alapot mellett is nekülö- zük azokat az eszközöket, amelyeknek se- gélyével kényelmesebben hozzáférhetni a leg- szélesebb körű ismeretek kincsesházához.

Ilyen viszonyok közt kétszeres örömmel fogadjuk a »Pallas« irodalmi és nyomdai részvénrtársaság valóban meglepő nagyszá- búsú vállalatát. A Pallas Nagy Lexikona, melyhez foghatót sem az anyag lelkiismeretes földolgozása, sem a terjedelem tekinté- tén soha nem produkált még a magyar könyvpiac, az előttünk álló I. füzet fényes tanúsága szerint a legteljesebb mértékben alkalmas arra, hogy a legelvontabb ismeret-eket is bevezesse a magyar nép minden olvasni tudó körébe. Ezzel a vállallattal lassankint teljesen megközelíthetővé válik a magyar nép legelmaradottabb osztályai szá- mára is a világ összes tudnivalóinak renge- teg nagy kincsesháza, mert a kolosszális munka több száz tagból áll, igen jeles fér- fiakkól összeválogatott szerkesztősége szigorú gondoskodással járt el abban a tekintetben is, hogy a magyarázó szöveg világos, köny- nyen érthető és vonzó olvasmány legyen.

Hasznosabb könyv, mióta csak irodal- munk fejlődését figyeljük, nem feküdt előt-

tünk. Amit valaha magas képességű emberész a tudomány, a találmányok, a felfedezések stb. terén produkált annak a kvintesszenciája mind megtalálható ebben a magyar könyv- őriásban. És hogyha valaki ad valamit arra, hogy előtte ismeretlen kérdése a világegye- temnek ne legyen, s hogy azt az időt, a mit naponként vagy hetenkint jó könyvek olvasá- sára fordíthat, mennél gyümölcsözőbbé te- lésse: tartozzék a legmagasabb intelligencia, vagy a kevésbé művelt nép bármely osztályá- hoz — nem nyugszik meg addig, amíg ezt a mindenható elvezető hoies kalauzt asztalán nem látja.

A művet fényes illusztrációk teszik változatossá, hogy mindenről, ami csak szem- lélhető, lehetőleg teljes képet alkothasson magának az olvasó. Az előttünk fekvő első füzet mellékletei: Ázsiai népfűjók. Az Alpe- sek beosztása, Abauj-Tornamegye térképe (mind a három Posner műintézetéből); Arad- város legújabb tervrajza, s az aranytermelés különféle munkálatait föltűntető melléklet (mindkettő a »Pallas« műintézetéből) tanu- bizonyoságot tesznek egyuttal nemcsak a mag- yar ipar kifejlett állapotáról, de arról is, hogy a kiadórtársulat semmifele áldozattól se rettent vissza, csakhogy egy oly monu- mentális munkával gazdagítsa irodalmunkat, amely bármely európai nemzetnek dicséretére válnék.

másik nagyapát: Littke Józsefet és családját is elhalmozták a jó barátok szerencsekívánataikkal, melyekhez mi is hozzájárunk.

A nőgyelet keddi hangversenye oly szép és nagy közönséget vonzott össze, minőt már régen láttunk együtt. Az előadás „A fal tövében” című vígjátékkal kezdődött, melyben Gabriella szerepét Simonffy Margit k. a. igen kedvesen és elfogulatlanul adta. Partnere (Tristan) Parrag Antal úr volt. Még megérjük, hogy fölcsap primo amoroso-nak. A szereplők zajos tapsokat arattak. Nagy hatást keltett egy a darabban előforduló cerberus is, vérfagyasztó ugatásával mozdítva elő a könnyű kis darab kifejtését. A közönség ki is tapsolta a rettenetes cerberust, ez meg is jelent a lámpák előtt és akkor láttuk, hogy itt tulajdonképpen a kertésszel van dolgunk, ki nagy szerényen a 3 csillag képlete alá rejtőzött. Volt is ám kacaj és szűnni nem akaró tapsvihár. — Ezután cimbalom duett következett. Eöry Gyula és Szerdahelyi László eljátszva a „Szózatot”, „Magasan repül a daru” és „Minek a szöke énekek” dalokat. A népszerű hangszereken előadott szép dalok nagy tetszést arattak. A műsor 3-ik tárgya volt „Kis vihar” című vígjáték, melyben Cseresnyés Rózsi k. a. a feleség szerepében újabb bizonyítékát adta kitűnő előadó képességének. Játéka a műkedvelők színvonalán fölül magasra emelkedik és közel jár a művészet határaihoz. A férjét Abay Leo ur adta, szótlán szerepében is meg-megkacaglatta a díszes közönséget. Végül következett a „Duna tündérei” című bálletből egy csoportkép, melyben részt vettek: Beretvási Nelli, Cseresnyés Rózsi, Erössy Margit, Fekete Etelka, Hinka Mariska, Kovácsy Bella és Irén, Maletzer Eszti, Németh Aranka, Obetko Gizella, Pfeffer Ilka, Sántha Gábris, Schunk Emmi, Simonffy Margit, Szinkovich Ilona, Vasváry Vilma, Zsolnay Bözsi. Az élőkép oly műértőleg volt fölállítva és rendezve és oly gyönyörű látványt nyújtott, hogy azért a rendezőnek: Savel Kálmánné urnőnek az egész nagy társaság hálaár van kötelezve. Ily szép élőkép a legnagyobb ritkaság és igazi esemény számba mehet. — Utána tánc következett: a díszes hölgykoszoruban a már megnevezettek kivül ott voltak: Berecz Klótild, Buday k. a., Duka nővérek, Hegedüs Elvira, Hegedüs nővérek, Heindl Irma, Hinka Ilona, Hoffmann Mariska, Jézovich Mici, Kaufmann Lujza, Lakits nővérek, Mihályfy Irén, Mülherr Erzsike, Nagy Margit, Pinter Terka, Hadocsay Ilka, Rihmer nővérek, Savel Cornus, Szakvály nővérek, Szekrényessy Mariska, Szinkovich Mariska, Wurster Irma, Zsille Etti, Zsolnay Irma k. a.-ok. A menyecskék közül: Anygal Pálné, Berecz Károlyné, Braun főhadnagyne, Czvetkovicsné, Daróczy Aladárné, ifj. Erreth Jánosné, Erreth Kálmánné, Hegedüs Károlyné, Koszár Jánosné, Kisfaludy Imréné, Krásznonyi Ferenecné, Löschné, dr. Mihályfy Ernőné, Mikésné, Otócskáné, Plainer Lajosné, Rozsinszkyne, dr. Seh Károlyné, Tóttósy Béláné, Walentin Károlyné, Wachauer Károlyné. A négyeseket 50 pár táncolta.

Kossuth-bankett. A Kossuth Lajos diszpolgárrá választásának tiszteletére rendezett bankett csütörtök este 7 órakor tartatott meg a Scholtz-féle vendéglőben. A banketten 160-an vettek részt, pártszínezet nélkül ugyan, de túlnyomóan ellenzéki választók. Papot egyet sem láttunk, hivatalnokot a megyétől senkit, a városról alig egy-kettőt. Annál több volt az ügyvéd és az író, szép számban voltak a hírlapírók is, kik Isten kegyelméből innen-onnan meghaladják az egy tucatot. Hiába! szapora faj és jó idők járnak reánk. Az első felköszöntőt Simonffy János országgyűlési képviselő mondta Kossuthra, mit a közönség állva hallgatott végig, utána Erreth János fölolvasta a Kossuthhoz menesztendő távirat szövegét, mely nagy helyesléssel fogadtatott. — Majd megemlékezett szónok a Kossuth-kultusz terjedéséről, mi azt mutatja, hogy a polgárok önértéke fölébredt. A polgári erények mintaképül tekintti Kossuth Lajost,

öt élteti. — Ezután Szuly János szép beszédben köszönté föl Kossuthot, majd testvérét: Ruttkayné Kossuth Lujzát. Felköszöntőket mondatk még Sillay József, Burghardt Károly, Jilly Alajos, mindannyian Kossuthra. Dr. Egy Dezső Apponyit éltette; a szépen elmondott pohárköszöntőre azonban az volt a válasz: „Éljen Kossuth Lajos. Hogy is van csak a régi mondas: „Si fueris Romae, romano vivito more” . . . . . A banketten igen lelkes hangulat volt. Úgy éjfél felé a bankettezők távoztak és bejárva zenezővel az új Kossuth-utcát, dikcióval és nótvál fölavatták azt. E ténykedés után a Ribayban gyűltek össze és mint minden bankett, úgy ez is ott nyert befejezést.

Az egyházmegyéből. Dr. Szilvek Lajos theologiai tanár szentszéki ülnökké nevezetett ki. — Horvath László petrievei administrator ugyanoda plébánosá, Svetits Gábor főegyházi káplán Harca administratorra nevezetett ki. Ha y Ede káplán Szakadáthról Szakadathra, Takács István Szászvárról Szakadathra, Molnár József Bodonyról Aparba, Já k Ede Mosgoról Kis-Székelybe küldetett.

A difteritisz. A ronesoló toroklob városunkban a beállott nedves, hideg időjárás következtében újabb rohamosan terjed. Most már nemesak a belvárosban és a budai külvárosban szedi áldozatait, hanem föllepett a szigeti külvárosra is, mely eddig ment volt a járványtól. Leginkább a 2-3 éves gyermekek közt pusztít: a nagyobakat ritkábban keresi föl, miért is az iskolák bezárása mindeddig még nem vált szükségessé. A kalottak száma naponként 2-3. A városi tiszti főorvosi hivatal a rendőrséggel együtt a legmesszebb menő övö-intézkedéseket tette a baj terjedésének megállítására céljából. A túltöltött lakásokból azonnal a halottas-házba szállítják a difteritisz halottait bár a lakosság gyakran ellenszégül s nem egy esetben már karhatalommal kellett föllepni a tetlegességgel fenyegető szülők ellen. A hatóság szigorú a forngó veszélyes körülmények tekintetbe vételével csak helyeselhetjük, mert a tapasztalat bizonyítja, hogy egy ily difteritisz-halottas szobából legkönnyebben hurcolható szét a halálos betegség.

A reformátusok imaházában (Siklósi országút 4. sz.) az adventi vasárnapokon d. e. 10 és d. u. 3 órakor isteni-tiszteletek lesznek. Pap Zsigmond reform. h. lelkes tart d. e. egyházi beszédet s délután szentírás-magyarázatot adventi tárgyú szentírás helyekről.

Rendkívüli megyei közgyűlés baranyavármegye L. hó 28-án délelőtti 10 órakor Pécsen a vármegye gyűlés-termében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat 1. Belügyministerium rendelete az árvásoknál egy ilylök betegsége folytán szükséges ideiglenes munkacéró alkalmazása tárgyában. 2. Belügyministerium rendelete az 1892 évi XXVI. t. e. végrehajtása iránt.

Bíróági kinevezés. O Felsége az igazságügyminister előterjesztése folytán Bogya y Kálmán kaposvári bírónak az itélő táblabírói címet és jellegét díjmentesen adományozta. — Továbbá: dr. Obetkó Dezső pécsi törvényszéki és Benkő Károly székesfehérvári járásbírói joggyakornokok a pécsi járásbíróshoz aljegyzőkke nevezettek ki.

A mohács-pécsi vasút bevételei októberben 63,382 forint 1891. októberben pedig 86,660 forint t ttek ki. Az összbevétel jan. 1-től okt. 31-ig 748,012 forint volt, vagyis 15,049 forint több, mint a múlt évben.

Borméresi engedélyek. Lechner Gyula rendőrőrkapitány a következő hirdetményt boesátotta ki: 13465 sz. 892. Hirdetmény. A helybeli Tekintetes Pénzügyigazgatóság f. é. 47029 XII. sz. a e hivatalhoz intézett átírtatá folytán az összes e város területén lévő jelenlegi koresmárosokat, vendéglősöket, fogadókat szálloda tulajdonosokat, bérlelket és italmérőket újólág és sürögösen figyelmeztetem, hogy a borméresi

engedély iránti kérvényüket f. é. november hó végeig annál is inkább adják be, mert a kérvény beadásának elmulasztása esetére üzletüket ez évi december hó 31-ike után nem folytathatják. Pécsen, 1892. évi november 23-án. Lechner Gyula rendőrőrkapitány.

Vincellérskola Pécsen. Az amerikai telep kiadásairól és bevételeiről megemlékeztünk már lapunkban Ez úgy a esütörtöki közgyűlésen is szóba került, a midőn Tamássy Ferenc igen hatásosan szólt föl az irányban, hogy e telepek ne jövedelmességét nézzük, hanem azt, hogy mentől többet használunk vele a közönséggel. Egyuttal indítványozta, hogy folyamodjunk a földmívelésügyi miniszterhez hogy legyen segítségünkre egy vincellérskola felállításában, úgy szintén létesítsünk falkolat is, melyből tétemes bevételre számíthatunk.

— Ugyanilyen értelemben szólt Horvath Géza, hangszólva, hogy képzett munkásokra van szükségünk Aidinger János polgármester szükségnek tartja, hogy a város maga létesítse a vincellér-iskolát, a mire nagy szükség van. Ez iskola nem kerül sokba az amerikai telep jövedelme fedezni fogja ez iskola szükségletét. A közgyűlés egyhangulag kimondta a vincellér iskola fölállítását és annak létesítésével az amerikai szállótelep bizottságot bízta meg. Részünkről a legnagyobb elismeréssel emlékszünk meg a közgyűlés e határozatáról. Igaza van a polgármesternek Ne várjuk másolt a segélyt. Ily kozhasznú intézetre bizonyára mindenki szívesen adja hozzájárulását.

Hangverseny. Thomson Császár világhírű hegedűművész Hangversenye ma szombaton este 8 órakor lesz a Hattyu-ban Műsor: 1. Concert Nr. 4 (D-Moll) Viusstemps. 2. Zigeunerweisen Sarasate. 3. Illustrations du Prophet de Meyerbeer Liszt. Zongoran előadja Jaksch E. úr. 4. Fantasie Paganini. 5. Berceuse Simon. 6. Tarantella Wieniawsky. A zongora kísérletet Jaksch Ede úr volt szíves elvállalni. A hangverseny alatt a terem ajtai zárva maradnak. Jegyek válthatók Valentin Károly fia könyv- és zeneműkereskedésében és este a pénztárnál.

A lelkeszi okmányok bélyegmentessége. Az igazságügyi miniszter arról értesült, hogy a lelkeszek azokat az anyakönyvi kivonatokat, családi értesítőket és lelkeszi bizonyítványokat melyeket a telekkönyvi betétek szerkesztése alkalmával a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése céljából allitanak ki, vonakodnak bélyegmentesen kiállítani, holott ezek a törvény értelmében bélyegmentesek. Mintán ez a körülmény a betétek szerkesztését nagy mértékben hátráltatja, az igazságügyi miniszter felhívta a közoktatási minisztert, hogy utasítsa a főhatóságok lelkeszeit arra, hogy az ily ügyekben kiadott lelkeszi okmányokat a következő zaradékkal: „Kiallított bélyegmentesen a betétek szerkesztése céljából” las-sak el.

Vásár. Az idei Katalin vasár, melyet e het elején tartottak meg a szigeti külvárosi vásártérben, az előző évekehez viszonyítva épen nem mondható sikerültnek, minek oka az, hogy a vásárnapi rossz idő sokakat visszatartott a fölhatástól. A vasárnap a nagyobb ezégek közül a szegedi szeszgyár, a hatvani Deutch ezg és a bosnyak hajásárok voltak képviselve. Kötés mindössze 680 törtent, leginkább szarvasmarha. Lovaknak ez alkalommal nem igen volt keletük.

Germanizálás a tánciskolában. Kissé különösen hangzó dologról értesít bennünket lapunk egy szavahihető barátja Arról van szó, hogy városunk egy előnyösen ismert tancaztanítója tánciskolát tart a délutáni órákban kizárólag izraelita vallású növendékek számára. Ehez ugyan semmi hozzászólásunk mert mindenki tehet, a mit akar, bár a vallás egyenlőség mai kor-szakában kissé bizarr eszme és a felekezeti tánciskola. Hanem ahoz már van hozzászólásunk, hogy ebben a tánciskolában a kizárólagos tanítási és tanszolgálati nyelv a nemet, s hogy a táncmester ur—ki egy. a

magyarosítás körül nagy érdemeket szerzett daltestület tagja—zengetes német nyelven magyarázza a lábrakás nemes művészetének elméletét. Eddig az volt az általános vélemény, hogy városunkban már csak az öregek hódolnak helyiely-közzel a német nyelvnek, míg az ifjabb generáció már teljesen magyar. Nagyon szívesen vennék mi is, a közönség is, ha a tanzmester ur és tánciskolája nem csafolnák meg ezt a kedvező véleményt.

Községi árvtár-vizsgálat.

Vármegyénk árvaszekének kiküldöttjei: (Feld István árvaszéki ülnök, Náray Gyula alszámvevő) a múlt héten vizsgálták meg Dunaszekes községi gyámpénztárát. A küldött-séghez csatlakozott megbízás folytán Margitai Péter tb. megyei ügyész is.

Halálozás.

Becker Györgyné szül. Mayer Katalin meghalt f. hó 18-án életének 27-ik évében.

Furesa háború.

A világtörténelemből tudjuk, hogy volt 30 éves, 7 éves stb. háború, olvastuk és hallottuk, hogy némely háboruban a támadó, a másikban a védekező fél lett győztes, de arra még alig volt eset, hogy a támadó ő maga a t verte volna le, a nélkül, hogy a megtámadottnak csak védekezni kellett volna. — Elkeseredvén az Esterházy-fele anyalföldi cognacgyár ország szerte elert nagy sikerein, akadt egy másdik Don Quixot — igaz ugyan, hogy leeresztett sisakrostélyllyal, de a sorok közt olvasni tudók mégis csak felismerték a hamist — a ki nagy haraggal nekiment az említett gyárnak, mint dicső elődje a szemmalomnak, — hanem aztan csak úgy hanyat is esett. Minthogy pedig úgy értesülünk, hogy azóta a közönség még jobban fogyasztja az Esterházy cognacot s a közönség elvégre mégis csak legjobban tudja mit vesz, idezzük a támadónak azt a híres mondást: „Még egy ily győzelem és veszve vagyok“.

A közszükséglet könyvből, a minek az Athenaeum Kézi Lexikonát méltán elnevezhetjük, immár a 27. és 28. füzet is megjelent, melyek az O betűig terjednek, úgy, hogy most már csak a P—Z-ig terjedő anyag, összesen 13 füzet van hátra, hogy a teljes mű közközre kerülhessen. Néhány hónap múlva mindenki, a kinek magyar Lexikonra szüksége van — és ki képezne kivételt? — az Acsády által szerkesztett Athenaeum Kézi Lexikonát teljesen megszerezheti, még pedig úgy értesülünk, hogy a könyvkereskedőnek módjában lesz ezen munkát kedvező részletfizetési feltételek mellett is szállíthatni. A most megjelent füzetek

az eddigiék mértékét minden tekintetben megütik. Cikkeik jeles irányuk, szabatoságuk, arányos beosztásuk valamint alaposáguk által tűnnek ki. A füzeteket 2-2 melléklet díszíti. Minden füzet ára 3 kr. Az egész mű 40 füzetben, 2 kötetben jelenik meg és 1893. elején teljesen kapható lesz. Az első kötet már köve is kapható 8 frtért. Megrendelhető minden könyvkereskedőnél, valamint a kiadó-hivataltól (Budapest, Ferenciek-Tere 3.)

A személyazonosság igazolása a postán.

A községi előjárók eddig sok esetben díjat szedtek, ha valakinek személyazonosságát igazolták postai küldemény fölvehetése céljából. A belügyminis-ter most elrendelte, hogy a postai küldemény címzettjei személyazonosságának és névaláírásának, a postai kézbesítő okmányokon való igazolása és hitelesítéséért a községi előjárók díjat nem szedhetnek, mert az előjáró ezt hivatalból köteles teljesíteni.

Ritka nagy termés. Az imént befejezett répatakarítás alkalmával, dacára, hogy sok volt a panasz a nyár igen kedvezőtlen, aszályos időjárása miatt, mely a repa-fejlődést megakasztotta, mégis sok felő olyan rengeteg repatermésnek mutatottak fel, a melyek már csodaszamba is mehetnek, így az oberndorfi fajból Pámer osli postames-ternél 688 métermázsra. Nagy István szent miklósi tisztartónál 697 métermázsra termett katasztrális holdankint, olajbogyóalakú répa Klein Ignác ongai bérgazdaságában 726 mé-
termázsra Stegh Henriknél O-Kéren 862 méter-
mázsra 52 kilo takarult kasztrális holdankint Mamuth répa pedig többek közt báró Wesse-
lényi zsidói uradalmában 790 métermázsra, Betegh Gergelynél pedig Sósmezőn 1248 métermázsra termett katasztrális holdon! A mostoha nyár után ezek mindenesetre phäno-
menális hozamok, az okok pedig ott rejlenek hogy a kedvezőtlen időjárást ellensúlyozta egyrészt a jó kezelés, de főleg az igen jeles repamag mely az elmondott esetekben is Mauthner Ödön budapesti magkereskedőtől került. A talajok hol e rengeteg termések takarultak, többnyire homokos agyag szerkeze-
tűek, Sósmezőn hol egy holdon majdnem 1300 métermázsra termett, a talaj agyagos volt, kevés szamosi iszappal.

Felölös szerkesztő s laptulajdonos

FEILER MIHALY.

H i r d e t é s e k.

5546. k. i. 1892.

Mohácsi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Baranyamegye mohácsi járásbeli Dályok és Udvar községek szövetkezetéből álló **692 frt 25 kr készpénzfizetéssel, szabad lakással, 12 hold szántó föld és 4 hold kaszáló** haszonélvezetével javadalmazott, — nyugdíjazás folytán őrösdesbe jött — **dályoki körjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

A választás i. évi december hó 6-án reggeli 10 órakor Dályokon a körjegyzői hivatalban fog megejtetni.

Az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvények f. évi december hó 4-éig bezárólag alulírotthoz benyújtandók, később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Mohács, 1892. nov 20-án.

Trixler Károly
főszolgabíró.

4255

Csak

az illető, a ki bevéjárásnál a **Horgony** gyárjegyre ügyel, lehet biztos, hogy nem kapott értéketlen utánzást.

A PAIN-EXPELLER

„Horgonynal“ legjobb eredményel alkalmazható csúsz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszagattás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére.

Minden üveg a gyárjeggyel. a

„Horgonynal“

el van látva és ezután könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő házszer majdnem minden gyógy-szertárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által megszerezhető. Csakis a Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller**

— valódi. —

13516. sz. 1892.

4251

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hirschfeld S. végrehajtónak

Herr János és neje

végrehajtást szenvedők elleni 186 frt 37 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pees szab. kir. város határában fekvő, a pécsi 1314. számú telekjegyzőkönyvben felvett 5187. szsz. szőlőre és pincére az ár-
verett 532 frtban ezennel megállapított ki-
kiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1892. évi decem-
ber hó 12-ik napján d. e. 10 óra-
kor** a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan beszárnak 10 százalékát, vagyis 53 forint 20 krajcárt készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvénycikk' 42. §-ban jel-
zett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3533. szám alatt kelt igazságügyminis-ter rendelet 8. §-ában ki-
jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60 t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság 1892. évi szept. hó 25. napján.

Bogyay Pongrác kir. tszéki bíró.

29. sz. b. v. 1892.

4252

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 162. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dárdai kir. bíróság 1892. évi 6824. számú végzése következtében Fodor Pál által képviselt Filakov Mátyás javára

Illasev Iván

ellen 66 frt — kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 340 frt — kros becsült 7 drb sertés és 2 lóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a dárdai kir. járásbírószék 7311. 1892. sz. végzése folytán 66 frt tőkekövetelés, és eddig összesen 91 frt 64 kros bírólag már megállapított költségek erejéig Herceg Márkon alperes lakásán leendő eszközésére **1892. évi december hó 5. napjának d. e. 10 óra** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-
jegyzéssel hatvatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a leg-
többet érőknek beszáron alul is elfogann adatni.
Kelt Dárdán, 1892. november hó 21-én.

Schönberger Sámuel
kir. bírósági végrehajtó.

Posta és tavirda cím „Kegyelet“ Pécs.

„Kegyelet“ első pécsi temetkezési intézet

Pécsett, Ferenciek-utca 6. sz. (Kis-tér Billitz-fele házban)
és Perczel-ő-posta-utca 22. sz. saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemi közönségnek teljes fizetéssel tudomásra adni, hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. alatt raktárukat fenntartásával Ferenciek-utca 6. sz. Billitz-fele házba helyeztük át és ezen fő üzlethelyiséget a Perczel-utcai telephozonall összekapcsoltuk és így raktárukat teljesen szaporítva és kibővíthetők vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyúttal legfontosabban is megfelelhetni.

Temetéseknél egypompásabb, valamint legelőcsőbb rendszert ökes üveg-avagy díszes mászra halottaskövekben elvállaljuk vagy helyben, valamint a szomszédos megyék bármely városában vagy községében; elvállalunk egyúttal **hullaszállításokat** legmentesen zárt ércpokorsókban a bel- és külföld minden irányában.

Raktárukon található **fa- és ércpokorsók, szemfődelek, halottas öltözékeket, sarkoszorok, gyertyák, fátylek**, egy-Általán a temetkezéshez szükséges legdrágább és legelőcsőbb bármilyen nevezendő kellékek dús választéka.

Törekvésünk oda irányuland, hogy a 20 évi leállásunk tehát tényleg az első pécsi temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevét — minden felakadás nélkül — szorgos, pontos szolgálattal, valamint való és nem látszólagos őhesség által mind eddig, úgy ezennél is fenntartva, a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tevésétek kikerítésére végeztünk kiemeltünk, hogy intézetünk közlésével és temetési felvétele és rendezésével **GINDL A. LAJOS** urat háztuk meg.

Maradtunk kiváló fizetéssel.

Hartl Ferenc és társai.

Kindl Ferenc, Szigrist János, Lauber Rezső
ö.zv. Hoffmann Károlyne ö.zv. Edhoffer Ferenczné.

Posta és tavirda cím „Kegyelet“ Pécs.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek föl

lapunk kiadóhivatalában (Lyceum-nyomda.)

Vadászok figyelmébe!

Baranyavármegye földbirtokosainak, bérlőinek és vadászainak figyelmét fölhívom azon körülményre, hogy a vadászati ideny alatt ejtendő

vadakat,

bármily nagy mennyiségben megvenni hajlandó vagyok és pedig a budapesti piaczi árak szerint **készpénz fizetés** mellett.

A Veszprém, Vas, Zala és fehérmegyei nagyobb uradalmakkal szerződéses viszonyban állván, a vadkészletem Bécsben centralizálva, a párisi és londoni piacra szállítom.

Ajánlatok intézendők hozzám:

Schlesinger R.

Pécs, ország-ut 51.

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes ház- és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorpanasz, hűzös lehelet, fejfájás, savanyú felbőffögés, hasmenés, gyomorégés. Késleles nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

hatálos gyógyszernek bizonyult lejárásnál, a menyinyben ez a gyomorban szűzött gyomortürelhelésnél étellekkel és italokkal, gúliszták, májbajok és hámorrhoidoknál.

Emlék-bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** evék óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára hasznalati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerháza

Budapest, Király utca 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (Dr. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Főraktár: Zala László, ifj. Erreth János, Sipőcz István, Göbel Károly és az Irgalmas Gyógyszerháza. **Pécsváradon:** Dvorsky Béla gyógyszerháza. **Siklóson** Szengyörgyi M. és Petrásh Gyógyszerháza. **Szigetváron:** Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszerháza. **Baranya-Sellyen:** Lwira Ferenc gyógyszerháza.

Cáflisch ozukrászda Pécssett

király-fütelea 30. szám, a segélyező-egyleti palotának átellenében.

A téli idenyre és thea-estélyekre ajánlom a n. é. közönségnek a következő készítményeimet, nevezetesen **uj tortákból:** „Chambord“, „Letitia“, „Easterhásv“, „Irma“, „Nougat“, „Praline“, „Valiere“, „Hungaria“, „Congo“, „Tutti-frutti“, „Stephanie“ és

„József főherceg“

melyek mint kiváló különlegességek nagy kedveltségnek örvendenek. — Elismert legfinomabb minőségű és **legjobb confect-ozukorkák** elegánsan csomagolva kicsinyben, vagy kilogrammként **ára 3 frt.**

Nagy készlet a legkülönbözőbb **friss theasüteményből** ára 1 kilónak **2 frt.**

Ajánlom nagy raktáramat legjobb minőségű valódi francia csokoládéból, továbbá **saját** gyártmányu kitűnő csokoládémat eredeti gyári áron, bárkivel a versenyt kiállva.

Nagy raktár cognac-ból

a legkedvezőbb árak szerint, n. m.: „Martell“, „Matignon“, „Dupuis“, Bisquit Dubuché & Co, nemkülönbén a legjobb belföldi cognac, likörök, finom rum, thea a legjutányosabb árban és legjobb minőségben.

Minden beérkező megrendelés azonnal és lelkiismeretes elintézését nyer.

Mély tisztelettel

ö.zv. Cáflisch K.-né.

A legcsekélyebb megrendelés is házhoz küldetik.

Pontos és gyors kiszolgálás.

KATHREINER

Kneipp-féle
maláta
kávéja.

Főülmulhatatlan kávépótlék.

Mindenütt kapható.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

COGNAC

gróf ESTERHÁZY GÉZA saját gyártmánya. Orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a **** cognac,
mely mindenütt kapható.

Cognacunk tisztá borból idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért járványos betegségeknél, különösen

COLERA

ellen óvó szerül sikerrel használható.

A gróf ESTERHÁZY GÉZA-féle cognacgyár

igazgatósága:

**Budapest VI., külső váci-
út 23.**

Páris, Lipcse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel

Száktörli vélemény: A forgalomban lévő valódi francia cognacokkal vetésdeltük.

Csak akkor valódi, ha a sárfeltem dugón az égetett felírás van „Gróf Esterházy Géza”

Engel Lajos könyvkereskedése kiadása Pécsen.

Pécs szab. kir. város

Tervrajza

művészies kivitelben, 6 féle színben. Ára 150 kr., vászonra huzva farudakkal 250 kr.

A köz- és magánépületek vörös színben vannak a tőrőkre nyomva és számmal ellátva.

Az utcák és középületeknek alfabetikus beosztású névsora a térkép sarkában vannak elhelyezve. Az egész térkép oly hálózatos beosztással van ellátva, hogy **minden utca, minden középület és minden szőlőkert könnyen és gyorsan feltalálható.**

Különösen fontos, hogy minden szőlőkert területre a kataszteri telekkönyvi számmal van ellátva.

Képes Utmutató

Pécs szabad királyi városában és annak vidékén (magyar és német nyelven). **Ára 50 kr.**

A könyveske 12. Pécs városának középületeit és látványosságait ábrázoló szép képpel van ellátva. Tartalmazza népszerű és érdekes leírását a történelmi nevezetességekben oly gazdag városnak és látványosságainak. A város vidékének, kirándulási helyeinek, melyeknél szelhet és érdekesebbel csak kevés város mutathat föl, utbagazító leírását közli, s mindenki, ki e városban csak egyszer is megfordult, érdeklél fogja e könyvesket olvasni. Levelező-lapok szép színes, a város látképet ábrázoló nyomtatban **Üdvözlét Pécsről — Gruss aus Fünfkirchen** felirattal darabonként 5 kr-ért. **PÉCS SZAB. KIR. VÁROS LÁTKÉPE MADÁRTÁVLTATBÓL,** gyönyörű fénynyomatu kivitelben 50 kr-ért kapható Engel Lajos könyvkereskedésében Pécsen. Király-utca.

A budapesti villamos vasut részvényei

már most is nagy keresletnek örvendenek.

Megbizásokat ezen értékpapírra már most elfogadok, ugyszintén mindenféle

vőzsdemegbizásokat a legjutányosabb feltételek mellett.

Mindenemü értékpapir vétele és elárúsítása napi árfolyam mellett.

Előlegeket nyujtok értékpapírokra.

BRANDL ARNOLD

bank és váltóháza Bpest, Deáktér 1. sz. I em. Wodianer-féle palota.

Diszokmány
Zágráb.

1891.

Arany érem
Temesvár.

KWIZDA

erősítő folyadék.

Mosóvíz lovak számára. Egy palack ára 1 frt 40 kr. o. é.

30 év óta az udvari istállóban, a legnagyobb katonai és polgári istállóban használatban, erőtől, tisztán a nagy strapációk előtt és

üditől a nagy strapációk után, rándulások, ficamodások, izom-meredések esetein stb. a loval feltöltő erőfelfejtésre képesíti.

Ugyelni kell a fent látható védjegyre és határozottan **Kwizda-féle resztitionsfluidot** kell kérni.

— Kapható a gyógyszerárakban. —

Főraktár:

Franz Johann Kwizda

cs. és kir. osztrák és román kir. udvari szállító gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Eddig főülmulhatatlan!

MAAGER VILMOS-féle

valódi, tisztított

MÁJÓLAJ

MAAGER VILMOS-tól BECSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a moll és tüdő erősítést, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban BECSBEN III 3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárban.

Pécsen: Spicz István, Zsiga László, ifj. Erreth János és az Irgalmasok gyógszertárban, Reel Vilmos, Spitzer Sándor fia és Kozsi János kereskedésében.

Főraktár és előárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,
III 3. Heumarkt 3.

